

Hvad nu endelig Vædringsforlaget til § 3 angaaer, da fremhævede den høitærede Justitsminister meget skarpt, at det dog ialfald allerede nu for visse Mænd er en tvungen Sag at være Eighnsmænd. Det er det ialfald, sagde han, for Skolelærere og Sognefogder, medens han med Hensyn til Fattigforstanderne lod det staae ubestemt hen, om den samme Pligt ikke nu skulde være overført paa Sogneraadsmlemmerne. Dette Sidste anseer jeg dog for givet ikke kan være Tilfældet. Men jeg maa derhos, siden det med en saadan Bestemthed er blevet udtalt, at det efter den nu gjældende Lovgivning skulde være en tvungen Sag for Skolelærere og Sognefogder at være Eighnsmænd, bemærke, at jeg for mit Vedkommende finder det at være i høi Grad tvivlsomt, om dette kan siges at være den rigtige Forstaaelse af Placaten af 1832. Naar det nemlig i den hedder, at til at udføre de omhandlede Forretninger blive fornemmelig Skolelærere og Sognefogder og Fattigforstandere at udnævne, da siges der jo ikke derved udtrykkelig, at man ikke kan undslaae sig for en saadan Udnævnelse. Der er jo mange Arter af Udnævnelse, som man kan undslaae sig for, og, naar det fremdeles hedder i Placaten, at Dyrigheden ogsaa kan udnævne andre paalidelige Mænd, „som dertil ere at formaae“, saa opstaaer jo virkelig naturligvis det Spørgsmaal, om ikke denne Sætning: „som dertil ere at formaae“ ligesaavel gaar paa Skolelærere og Sognefogder, og om det ikke netop har været Mening, at man først og fremmest skulde søge at formaae Skolelærere og Sognefogder til at overtage Eighnsmændsbestillingen, og først naar det ikke lykkedes, skulde see at formaae Andre dertil. I det Mindste staaer det for mig — men jeg skal ikke afgjøre Spørgsmaalet — ingenlunde klart, om dette ikke er den rette Forstaaelse af Placaten. Men selv om dette nu ikke skulde være saaledes, saa vil jeg sige, at man dog maa betænke, at Sognefogder og Skolelærere ere i det særegne Tilfælde, at de ere Bestillingsmænd. Naar det ved Lovgivningen er fastsat, at Sognefogder og Skolelærere skulle underkaste og det at være Eighnsmænd, saa vide de det

iforveien, naar de modtage deres Bestillinger, og Tilfældet er altsaa et ganske andet, end naar det er private Borgere, som ikke have nogen Bestilling, hvem man vil paalægge det. Derfor vilde jeg i Virkeligheden ogsaa meget hellere foretrække, om saa skulde være, at det i denne Henseende aldeles forblev ved det Gamle, selv under den af mig betvivlede Forudsætning, at Skolelærere og Sognefogder ansaaes for tvungne dertil. Jeg tror imidlertid, at man i Almindelighed er enig om, at det vil være rigtigst, at ogsaa disse Bestillingsmænd i denne Retning undergives de samme Vilkaar som alle Andre. — Det er endvidere af den høitærede Justitsminister blevet bemærket og stærkt fastholdt, at det, trods Lovgivningens klare Bestemmelser, hidtil skulde være almindelig antaget, at den omhandlede Bestilling var et tvungent Ombud for Alle og Enhver. Jeg skal nu ikke komme nærmere ind paa denne Paastand fra den høitærede Justitsministers Side, som dog ikke forekom mig at være begrundet paa noget af ham anført Factum — jeg betvivler naturligvis ikke, at saadanne Facta ere tilstede, idet han selvfølgelig bedre end jeg kjender de Resolutioner, som i saa Henseende ere faldne til forskjellige Tider fra Ministeriets Side — men jeg vil kun sige, at, forsaavidt Administrationens Resolutioner have været mig tilgængelige, har jeg ikke navnlig ikke fra den af ham nævnte tidligere Tid, hvor et saadant Antagende især skulde have fundet Sted, i de trykte Samlinger kunnet finde nogen Bestemmelse, som tydede paa, at Cancellicollegiet antog Eighnshvervet for at være en tvungen Sag. Derimod har jeg ganske vist fundet Skrivelser fra en senere Tid fra Ministeriet, hvori det — jeg tror, at den høitærede Justitsminister brugte et meget rigtig Udtryk til at betegne Forholdet — er blevet holdt svævende, om det var en tvungen Sag eller ikke. Saameget tør dog vel imidlertid antages som givet, at Autoriteterne, hvad man saa end antager om Publicum, meget vel have vidst, om det var en tvungen Sag eller ei. Om Amtmændene og Politimestrene kan man nemlig dog ikke antage, at de slet ikke have kjendt Foraktsen i Placaten af 1832.